

Rudolf Rokl

Gramofonových snímků, na nichž zaznívá piano Rudolfa Rokla, by se dnes už asi nikdo nedopočetl. Kdo zná spíše jeho jazzovou minulost, hledal by je v katalogu především pod názvy průkopnických souborů českého moderního jazzu Studio 5, Jazzové trio, případně Jazzový orchestr Československého rozhlasu. Trochu mladší diskofilové zase bez rozpaků sáhnou do přihrádek, kde se hromadí singly i dlouhohrající desky Karla Gotta, Felixe Slováčka, Ladislava Štáidla, Jitky Zelenkové a dalších špiček české populární hudby středního proudu. Nejskromnější je zatím ta část Roklovy diskografie, která je nadepsána jeho vlastním jménem: až dosud ji tvořilo jedno jediné album nazvané Díky tobě jsem se znovu narodil, které vyšlo už před řádkou let v roce 1976. Dnes třiačtyřicetiletý hudebník (nar. 16. 12. 1941) tehdy připravil desku, která byla jakýmsi průřezem jeho činností a čerpa-la hned z několika stylových okruhů — z jazzu, ze swingu, z popu a v malé míře obsahovala dokonce názvuky klasiky, ze které Rudolf Rokl původně vyšel.

Jeho druhé album, které máte právě před sebou, je z koncepčního hlediska nesporně ucelenější. Nabízí dvanáct velkých romantických skladeb, více či méně známých, a také dvě novinky; vesměs mají upoutat zájem širokého posluchačského okruhu, aniž by při tom slevovaly z požadavku na vyšší stupeň náročnosti než je v populární hudbě obvyklé. Všechny spojuje Roklovo interpretační mistrovství — mistrovství talentovaného klavíristy, který po absolutoriu pražské konzervatoře pokračoval ve studiu na Akademii múzických umění u profesora Františka Raucha a pak po první praxi v jazzových orchestrech působil v šedesátých letech v Laterně magice i v divadle Semafor. Zanedlouho to bude celých dvacet let, co se stal členem orchestru Ladislava Štáidla a blízkým spolupracovníkem zpěváka Karla Gotta.

Všechna hlavní sóla na desce hraje Rudolf Rokl na dřevěný akustický nástroj, který i ve věku převratných elektrifikovaných novinek zůstává a zřejmě už navždy zůstane jeho největší láskou. Syntezátory (na albu slyšíme celkem tři) sice využívá k získání barevných efektů, k srdci mu však nepři-rostly — Rokl v nich stále vidí jen umělé nástroje bez srdce a citu, které mohou případně ovládat i roboti. Na milost však vzal Yamahu model GS, který je téměř malým technickým zázrakem. Jeho program je určován štítky, nástroj má k dispozici 80 pamětí a z těch lze pro každé koncertní vystoupení předvolit 16 různobarevných variant, které se pak okamžitě zapojí pouhým stisknutím knoflíku.

Na polovině skladeb spoluúčinkuje také sbor Pavla Kühna, avšak Roklovým hlavním partnerem v každém aranžmá je velký smyčcový orchestr — v tomto případě Pražský komorní orchestr. Právě pro smyčce má totiž Rokl jako aranžér velkou slabost — oceňuje obzvláště jejich harmonickou barevnost a nebojí se psát pro ně co nejlínější instrumentace. Rytmickou skupinu a pro některé skladby i dechovou sekci si pozval z orchestru Ladislava Štáidla, krátká sóla na kytaru, která mají vyvolat větší napětí a doplnit barevnou škálu, pohostinsky hraje Michal Pavlíček.

Pro Roklovu hru na klavír je charakteristické, že maximálně využívá možností úhozové techniky. Rokl je totiž přesvědčen — a snaží se to také dokázat — že i na klavír lze hrát s využitím široké výrazové škály a že i tento nástroj se může stát nositelem citového náboje skladby. Při každém svém sóle si melodii v duchu zpívá s sebou: pomáhá mu

JAK TO CÍTÍM THE WAY I FEEL IT

1. Nino Rota — Larry Kusik — Eddie Snyder
NÁŠ ČAS A TIME FOR US 3:00

2. Mike Batt
JASNÉ OČI BRIGHT EYES 3:32

3. Cristiano Minellono — Dario Farina
JAK BUDEŠ CHTÍT COME VORREI 3:32

4. Carl Sigman — Robert Maxwell
ODLIV EBB TIDE 2:50

5. Ladislav Štáidl
PŘÍTEL MY FRIEND 3:00

6. Scott English — Richard Keer
VEJDI MANDY 4:05

7. J. Fred Coots — Sam M. Lewis
VŠECHNO, CO ZNÁME FOR ALL WE KNOW 3:16

8. Paoli
CHUŤ SOLI SAPORE DI SALE 2:55

9. Neil Diamond — Marylin Bergman — Alan Bergman
NENOSÍŠ MI KVĚTINY YOU DON'T BRING ME FLOWERS 3:20

10. Pino Donaggio
JÁ, KTERÝ NEŽIJÍ IO CHE NON VIVO 2:35

11. Rudolf Rokl
NÁVRAT RETURN 2:45

12. Paul Simon
MOST PŘES ROZBOUŘENÉ VODY BRIDGE OVER TROUBLED WATER 3:37

Aranžoval (arranged by) Rudolf Rokl

RUDOLF ROKL — piano

Sbor Pavla Kühna / Pavel Kühn Chorus
(1, 3—7)

LADISLAV ŠTAIDL se svým orchestrem
a s Virtuosi di Praga

LADISLAV ŠTAIDL and his Orchestra
and Virtuosi di Praga

Hudební režie (recording directors):

Květoslav Rohleder, Jan Spálený

Zvuková režie (recording engineer):

František Řebíček

Nahráno v srpnu — září 1983

v pražském studiu Mozarteum

Recorded at the Supraphon Mozarteum studio

in August and September, 1983

Odpovědný redaktor (editor):

Miroslav Černý

to vytvořit žádoucí atmosféru a dát zamýšlený smysl každé frázi, každému jednotlivému úderu na klávesnici. Stylově jsou všechny skladby pojaty jako populární hudba, jazzovým vlivům se Rudolf Rokl záměrně vyhnul. Některé klavírní pasáže koncipoval vysloveně jednoduše, aby tak vynikla jejich přitažlivá melodická linka, zdůrazněná jen citlivou a výraznou interpretací (např. Sapore di sale soli, lo che non vivo), jiné zase poskytují sólistovi dostatek příležitosti rozbouřit koncertní nástroj, jako třeba slavná Mandy či pověstný pěvecký duet dvojice Neal Diamond — Barbra Streisandová You Don't Bring Me Flowers. Jakousi výjimkou je úprava písně Most přes rozbouřené vody, zdůrazňující plně bloky akordů za doprovodu různých bicích nástrojů. Zcela bez rytmické skupiny je nahrána Roklova vlastní melodie Návrat, pomalá balada s rubatovým klavírem a doprovodem pouhých smyčců, zdoobeným jen rozličnými efekty elektrických klávesových nástrojů. Naopak stabilního rytmu zase využívá výrazně členěná a frážovaná, jen jedním prstem hraná melodie za doprovodu syntezátorů a vokálního sboru ve skladbě For All We Know. A tak bychom postupně mohli hovořit o každé z dvanácti skladeb, které si Rudolf Rokl pro toto album vybral. Máte-li rádi krásné a romantické písně v dobře znějících a perfektně zahraných úpravách, je určeno právě vám.

Today, somebody could hardly count down all the gramophone recordings featuring the piano of Rudolf Rokl. The one who knows rather his jazz past would search in the catalogue first under the names of ensembles pioneering Czech modern jazz "Studio 5", "The Jazz Trio" or eventually "The Czechoslovak Radio Jazz Orchestra". A little bit younger record collectors would reach out without hesitating into the shelves where the singles and elpees of Karel Gott, Felix Slováček, Ladislav Štáidl, Jitka Zelenková and other Czech pop-music mainstream tops have been stored. The most modest part of Rokl's discography by then is the one headlined by his own name: till now it has been represented by one album only called My Keyboard Castle, released in 1976. Today forty-three-year old musician (born December 16, 1941) had at that time prepared an album designed as a kind of sampler taking all his activities and therefore gathering several style ranges in one — jazz, swing, pop. To a small extent it even included suggestions of classical music which Rokl originally drew from.

His second album, which you are holding in your hands, is undoubtedly more compact from the conceptual point of view. It offers twelve large romantic compositions, more or less famous, as well as two novelties. Altogether they have to

raise interest of a large circle of listeners without reducing the requirement for a pretension rate, higher than it is in pop-music usual. All of them are connected by Rokl's interpretation virtuosity — the virtuosity of a gifted pianist who after graduating from the Prague Conservatory continued studying at the Academy of Musical Arts with Professor František Rauch and then, in the sixties, after his first experience in jazz bands, worked in the Laterana Magica and the Semafor Theatres. In a short time it will be a whole of twenty years since he became a member of the Ladislav Štaidl Orchestra and a close collaborator of the singer Karel Gott.

In this recording all main solos are played by Rokl on a wooden acoustic instrument which even in the age of amplified novelties still remains — and will probably remain for ever — his greatest love. It's true, that for obtaining colourful effects he uses synthesizers (on this album there are three of them to be heard), but they never won his heart. Yet they are only artificial instruments for him, without any heart and feelings, manageable eventually even by robots. He pardoned only the GS model of Yamaha, which is almost a little technical miracle. Its programme is defined by punched cards and the instrument disposes by 80 memories from which 16 variants of different colours can be programmed for each concert performance and switched on afterwards by a simple touch of a button.

In half of the compositions there is also the Pavel Kühn Chorus taking part, but the main Rokl's partner in each arrangement is a large string orchestra — in this case "Virtuosi di Praga". For namely the strings are Rokl's great foible. As an arranger he appreciates especially their harmonious colours and he isn't afraid to write an instrumentation for them as mellow as possible. The rhythm section, and for some of the tunes also the wind section, came on Rokl's invitation from the Ladislav Štaidl Orchestra and the short guitar solos — which are to create higher tension and supply the colour spectrum — are played by Michal Pavlíček as a guest.

A characteristic feature of Rokl's piano playing is taking maximum advantage of the possibilities of striking technique. For he is convinced — and at the same time willing to prove — that also piano can be played with taking full advantage of a large spectrum of expressions and that this instrument can become a bearer of the emotive charge of the composition as well. He sings along with the melody during each of his solos and this enables him to create the desirable mood and to give to every phrase and to every keyboard touch the intended sense.

As for the style, all the compositions are conceived as pop-music; Rokl intended to eliminate jazz influence. Some of the piano passages are drawn absolutely simple so as to let excel their attractive melodic lines stressed only by a soft and expressive interpretation (e.g. in "Sapore di sale" or "Io che non vivo"), some of them for a change as the famous "Mandy" or the legendary vocal duet of the couple Neil Diamond/Barbra Streisand "You Don't Bring Me Flowers" — give the soloist enough opportunity to tempest the concert instrument. Solely "The Bridge Over Troubled Water" represents a kind of exception stressing mellow blocks of chords on the background of various percussion. Rokl's own melody "Return", a slow ballade with rubato piano accompanied only by strings decorated with various amplified keyboard effects, is recorded without any rhythm section. A stabile rhythm, on the other hand, is used in the clearly articulated and phrased melody, played with only one finger, accompanied by synthesizers and the chorus in the composition "For All We Know". And so we could speak in their turn about each of the twelve tunes Rokl chose for this album. If you are fond of beautiful romantic songs in good sounding and accurately played arrangements, this album is designed for you.